

TANSSIN LUKIODIPLOMI

TUTKIELMAOHJE

Sari Tuunanen

18.8.2020

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	2
2. Tutkielman ohjeet	3
2.1 Tutkielman rakenne.....	3
2.1.1 Kansilehti	3
2.1.2 Sisällysluettelo.....	3
2.1.3 Johdanto	4
2.1.4 Runkoteksti.....	4
2.1.5. Kuvat ja taulukot	6
2.1.6. Yhteenveto	6
2.1.7. Lähdeviittaus ja lähdeluettelo	7
2.2. Tutkielman palauttaminen	7
Liitteet	8
Liite 1 - Tutkielman muotoilu	8
Liite 2 - Lähdeviittaus	9
Liite 3 - Lähdeluettelo.....	10

1. Johdanto

Tanssin lukiodiplomissa on kolme osaa: tanssillinen tehtävä, tutkielma sekä kirjallinen itsearviointi lukioaikaisista tanssiopinnoista ja lukiodiplomiprosessista. Keravan lukiossa tanssin lukiodiplomikurssi aloitetaan tutkielman tekemisellä, tanssillinen tehtävä tehdään osittain samanaikaisesti tutkielman kanssa ja kurssin lopussa tehdään kirjallinen itsearviointi. Tässä tekstissä esitetään tutkielman kirjoittamiseen liittyviä ohjeita, joita tanssin lukiodiplomin tutkielman tekijät hyödyntävät oman tutkielmansa kirjoittamisessa.

Lukiodiplomikurssin tutkielma on pienimuotoinen tutkimus valitusta tanssiin liittyvästä aiheesta. Sen tavoitteena on uuden tiedon luominen, ymmärryksen kasvattaminen eri asioiden välisistä yhteyksistä tai uusien havaintojen tekeminen. Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä kohteesta tietoa tai pyrkiä järjestelemään kohteesta aikaisemmin kerättyä tietoa yhteen. Tutkielman tavoite kannattaa rajata johonkin sopivan tiiviiseen kokonaisuuteen, jota haluaa käsitellä ja josta haluaa tuottaa tietoa. Tutkielman aiheena voi olla esimerkiksi, mitä yhtäläisyyksiä on capoeiralla ja breakdancella, tai aihe voi olla break the fight:iin liittyvä tutkielma asioista, joita projektin tiimoilta on noussut.

Opiskelija valitsee tutkielman aiheen oman kiinnostuksensa pohjalta ja perehtyy aiheeseen liittyvään lähdemateriaaliin, josta hän lähtee kirjoittamaan tutkielmaa. Apua aiheen valintaan saa lukiodiplomikurssin opettajalta. Tutkielman pituus on 8 – 15 sivua varsinaista tekstiä: kansilehteä, sisällysluettelo, liitteitä ja lähdeluettelo ei lasketa mukaan.

2. Tutkielman ohjeet

Tässä luvussa esitellään tutkielman eri osat ja annetaan ohjeita eri osien asettelusta.

2.1 Tutkielman rakenne

Tutkielman rakenne koostuu kansilehdestä, sisällysluettelosta, johdannosta, runkotekstistä, yhteenvedosta, lähteistä ja liitteistä.

2.1.1 Kansilehti

Työn nimi laitetaan selkeällä fontilla kansilehden keskelle. Tekijän tiedot tulevat allekkain oikeaan alakulmaan (nimi, ryhmä, koulu, vuosi, tutkielman palautuspäivämäärä) tai valmiin kansilehtimallin osoittamaan kohtaan. Jos kannessa on kuva, sen lähdetiedot laitetaan sisällysluettelosivun alareunaan.

2.1.2 Sisällysluettelo

Sisällysluetteloon kootaan pää- ja alaotsikot sivunumeroineen. Tekstinkäsittelyohjelma luo sisällysluettelon automaattisesti, kun pää- ja alaotsikoiden tyyli on valittu otsikoinnin yhteydessä automaattisessa otsikoiden muotoilussa. Tällöin lopullinen sisällysluettelo kannattaa luoda työn alkuun vasta tutkielman teon loppuun. Kirjoitustyön aloitusvaiheessa kannattaa tehdä sisällysluettelosta ”työskentelyversio”.

2.1.3 Johdanto

Johdanto valmistaa lukijan tutkielman aiheeseen ja virittää lukijan mielenkiinnon. Hyvä johdanto on tiivis esitys tutkielman päälinjoista. Johdannossa kuvataan perustelut aiheen valinnalle, rajataan näkökulma mistä aihetta tarkastellaan ja muotoillaan tutkielman tavoite. Johdanto numeroidaan tutkielman ensimmäiseksi luvuksi.

2.1.4 Runkoteksti

Varsinainen tutkielman runko ryhmitellään johdonmukaiseen järjestykseen johdannon jälkeen (ks. sisällysluettelo). Huomioi, että sinulla ei voi olla vain yhtä saman tason otsikkoa. (ei siis voi olla 2.1. ellei ole myös 2.2.)

Runkotekstissä esitellään tutkielman aihe ja käsitellään sitä valitusta tarkastelukulmasta. Kannattaa valita tutkielmaan aihe, joka on itseä kiinnostava ja sellainen, josta löytyy tarpeeksi lähdemateriaalia. Aiheen rajausta on tärkeää tehdä sopivan tiiviiksi, että kirjoitettavaa materiaalia on tarpeeksi, muttei liikaa, niin että kirjoitus pysyy aiheen ympärillä, eikä jää liian yleiselle tasolle.

Erilaisia tutkimusmenetelmiä on monia. Tutkimusmenetelmät ovat tutkimuksen aineiston hankinta- ja analyysivälineitä. Valitsemasi tutkimusmenetelmän avulla hankit ja analysoit tutkimusaineistoa. Menetelmän valinnassa lähtökohtana kannattaa pitää tutkimuskysymyksiä. Eli aineiston pitäisi antaa vastauksia asettamillesi kysymyksille. Erilaisia tutkimusmenetelmiä ovat mm. toimintatutkimus, haastattelu, tapaustutkimus, osallistuva tutkimus, luokittelu, kyselytutkimus, sisällönanalyysi ja kokemuksellinen tutkimus. Tutkimusmenetelmää valitessa kannattaa pohtia mistä menetelmästä oma aihe voisi hyötyä.

Esimerkiksi jos kirjoittaa tutkielman jostakin tanssin kentän henkilöstä, voisi tehdä tapaustutkimuksen, jossa syvennyttään yksittäiseen tapaukseen ja tutkitaan sitä eri näkökulmista. Tällöin tavoitteena olisi kuvailla henkilöä ja häneen liittyviä tanssi-ilmiöitä ja muodostaa sitä kautta uusia havaintoja. Tässä tapauksessa voisi hyödyntää myös haastattelua tutkimistapana, jolloin voisi haastatella henkilöä, josta tutkielmaa tekee tai henkilöä, joka on perehtynyt tutkielman keskiössä olevaan henkilöön.

Jos kirjoittaa tutkielman jonkin tietyn tanssilajin vaikutuksesta hyvinvointiin, voisi kirjallisten lähteiden lisäksi hyödyntää kokemuksellista tutkimusta, jossa hyödynnetään tietoja ja taitoja, jotka ovat hankittu suhteessa fyysiseen todellisuuteen. Eli esimerkiksi voisi omakohtaisesti tai pienen tutkimusryhmän toimesta osallistua jonkin tanssilajin tunneille, joista kirjoittaisi tietyn ajanjakson ajan päiväkirjaa ennalta määriteltyjen aiheiden ympärille, jotka liittyisivät hyvinvoinnin vaikutuksiin. Tutkielman voisi tehdä tämän omakohtaisen tutkimuksen ja aiheeseen liittyvän lähdekirjallisuuden pohjalta.

Lähdeaineiston käyttö on tutkielman tekemisessä erittäin tärkeää ja tekstin tulee aina pohjautua useampaan luotettavaan lähdetekstiin. Tekstin laatiminen on hyvä aloittaa tutustumalla monipuolisesti lähdeaineistoon. On hyvä selvittää, mitä keskeisiä käsitteitä aihevalintaan liittyy ja avata ne tekstissä myös lukijalle. Tekstin kielen tulisi olla sellaista, että myös asiaa tuntematon pystyy ymmärtämään tutkielman sisällön.

Tutkielmassa tulee näkyä tekijän kyky itsenäiseen ajatteluun ja perehtyneisyys aiheeseen. Oman ajattelun ja lähteen antaman tiedon välisen suhteen kehittäminen tulee näkyä tekstissä. Tekstin tulee olla tyyllisesti yhtenevää ja se tulee kirjoittaa asiatyylillä. Tärkeää on tuoda esiin, kenen näkökulmasta asioita kertoo. Onko kyse omista tulkinnoista vai esimerkiksi

tutkimustuloksista. Tekstissä kannattaa käyttää omia esimerkkejä, joiden avulla voi avata teoreettisia käsitteitä. Yleistämistä ei kannata harjoittaa ja omat mielipiteet tulee perustella.

Lähteitä voidaan referoida, jolloin kirjoittaja tuo omin sanoin esiin lähteen ydinajatuksia. Kirjoittaja voi myös tehdä suoria lainauksia lähdetekstistä. Kannattaa välttää tekemästä liian usein suoria lainauksia ja ne on hyvä tehdä tarpeeksi lyhyinä. Luettelomaiset asiat kannattaa koota taulukoksi.

2.1.5. Kuvat ja taulukot

Tutkielmaan on hyvä lisätä kuvia tai muita visuaalisia asioita, jotka syventävät lukijan lukukokemusta. Omien kuvien lisäksi on mahdollista käyttää kuvia lähteistä, jolloin niihin tulee liittää lähdeviite. Kuvat numeroidaan juoksevin numeroin kuvan alle ja kaikkiin tutkielmassa oleviin kuviin liitetään informatiivinen kuvateksti. Kuvien tulee tukea tutkielman sisältöä ja niihin on myös viitattava jossain kohdassa tekstiä. Kuvat tulisi sijoittaa lähelle sitä tekstin kohtaa, jossa siihen viitataan, ei mielellään liitteeksi.

Taulukot numeroidaan omalla juoksevilla numeroinnillaan taulukon ylle ja niihin laitetaan taulukkoketstit. Myös kaikkiin taulukoihin on viitattava tekstissä.

2.1.6. Yhteenveto

Yhteenvedossa tuodaan esiin, mitä oivalluksia tutkielman teko on tuonut ja miten asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Se kohdistuu koko tekoprosessiin ja kaikkiin sen vaiheisiin. Pohdinnassa voi myös tuoda esiin ongelmia tai haasteita, joita prosessin aikana on ollut sekä esittää jatkotutkimusaiheita, eli miten omaa tutkielman aihetta voisi edelleen kehittää.

2.1.7. Lähdeviittaus ja lähdeluettelo

Tutkielmassa on keskeistä osoittaa, mikä tekstissä on peräisin lähdeteoksista ja mikä taas on kirjoittajan oman ajattelun tulosta. Tämä osoitetaan lähdeviitteellä, joka laitetaan kunkin lähteestä olevan tiedon perään. Viittaustapoja on monia, mutta tässä tutkielmassa lähdeviite laitetaan lähteen numerona sulkeisiin.

Lähdeviittaus siis kertoo lukijalle, mistä lähteestä mikäkin tutkielmassasi esitetty tieto on peräisin. Näin ollen kunnia tiedosta menee sille, joka tiedon on alun perin julkaissut. Kaikki ilman lähdeviitettä oleva tieto tutkielmassa katsotaan sinun itse tuottamaksesi tiedoksi. Jos lainaat tekstiä muilta ilman että lisäät lähdeviitteen, on tieto ikään kuin varastettu omiin nimiin.

Tutkielman loppuun liitetään lähdeluettelo, johon kootaan kaikki lähteet, joihin tekstissä on viitattu (kirjat, lehtijutut, verkkosivut, haastattelut).

2.2. Tutkielman palauttaminen

Ennen tutkielman ensimmäistä palautusta lue vielä tutkielmaohjeet läpi ja tarkista, että sisältö ja kaikki muotoilut ovat ohjeiden mukaiset. Kun opettaja on esittänyt sinulle korjausehdotukset, tee korjaukset ja palauta tutkielma uudestaan opettajalle sähköisesti.

Liitteet

Liite 1 - Tutkielman muotoilu

Tutkielman voi kirjoittaa tämän tutkielmaohjeen pohjalle, hyödyntäen valmiiksi tämän mallin muotoilua.

- Käytä fonttikokoa 12, fonttina Calibri, Arial, Times New Roman tai muu asiallinen fontti
- Rivinväli 1,5 (kuva- ja taulukkoketeksteissä 1)
- Marginaalit normaalit (esim. 2,5 cm)
- Rivit tasataan vasemmasta reunasta
- Kappaleet erotetaan toisistaan kokonaisella tyhjällä rivillä
- Kuvien numerot ja kuvatestit kuvan alle, taulukkojen osalta taulukon ylle
- Otsikoiden ylle ja alle yksi tyhjä rivi
- Pelkkää otsikkoa ei jätetä erikseen omalle sivulle
- Kaikkien otsikoiden alla tulee olla tekstiä (Ei voi laittaa luvulle otsikkoa ja heti perään alaotsikkoa vaan jokaisen otsikon alla tulee olla vähintään yksi tekstikappale.)

Liite 2 - Lähdeviittaus

- Lähdeviitteeseen merkitään tekijän sukunimi (tai tekijöiden sukunimet), julkaisuvuosi ja sivunumero(t)
- Jos lähdettä lainataan vain yhden virkkeen verran, piste laitetaan sulkeisiin merkityn viitteen perään, esimerkiksi: (Mitronen 2020, s. 21).
- Jos samasta lähteestä on useita peräkkäisiä lauseita tai esimerkiksi koko kappale, piste tulee sulkeiden sisään. Esim: (Mitronen 2020, s. 21.)
- Jos viittaa tekstissä haastatteluun, se merkitään samalla logiikalla kuin kirjan viite. Myös kuvien ja taulukoiden viitteet merkitään samaan tyyliin.
- Laadukkaassa tekstissä yhdenkin kappaleen tieto on peräisin useasta lähteestä ja siten muodostaa oman yhteenvetosi lukemastasi materiaalista. Lähdeviite merkitään tällöin jokaisen erillisen tiedon perään, ei pötkönä kappaleen loppuun.
- Jos lainaat lähdettä sanatarkasti, on lainaus erotettava muusta tekstistä lainausmerkeillä. Esimerkiksi: ” Jos referoitavan kirjoittajan nimi mainitaan jo itse leipätekstissä, lähdeviite laitetaan heti nimen jälkeen eikä nimeä enää toisteta lähdeviitteessä” (Helsingin yliopiston kielikeskus 2020).
- Verkkolähteisiin viitataan sivun tekijän ja sivulla käyntivuoden mukaan, esimerkiksi: (Itä-Suomen katutanssiyhdistys 2017) Jos sivun tekijä ei ole tiedossa, lähteeseen merkitään lähteen otsikko, sekä vuosi jolloin tiedon on katsontu.
- Wikipediaa ei suositella lähteeksi, vaan on parempi etsiä Wikipediassa sivun alareunaan merkityt alkuperäiset lähteet. Jos kuitenkin käytät Wikipediaa, tulee mainita sivu, jota olet käyttänyt.

Liite 3 - Lähdeluettelo

Kirjoita lähdeluetteloon lähteet aakkosjärjestyksessä. Lähdeluetteloon tulee seuraavat tiedot:

- Kirjoittajan/kirjoittajien sukunimi ja etunimi, jotka erotetaan pilkulla.
- Julkaisuvuosi, perään piste.
- Teoksen nimi
- Julkaisija
- Jos kyseessä on artikkeli, merkitse sivumäärä tai sivut, josta näkyy, mistä artikkeli on peräisin.

Esimerkki 1: Viitala, M. 1998. Tanssia elämyksen ehdoilla. Dance as an art experience. Helsinki: Svoli-Palvelu Oy.

Esimerkki 2: Kuusinen, J. & Lehtinen, E. (2001). Kasvatuspsykologia. Juva: WS Bookwell Oy.

Jos lähteellä ei ole tekijää, tekijän kohdalle laitetaan teoksen nimi. Jos teoksella on toimittaja, laitetaan tämän tiedot luetteloon.

Verkkolähteisiin viitataan aina sivun tekijän mukaan, jos tämä on tiedossa. Jos tämä ei ole mahdollista, lähdeluetteloon merkitään lähteen otsikko. Lisäksi merkitään lähteen verkko-osoite, julkaisupäivämäärä ja lukupäivämäärä.

Esimerkki 3: Itä-Suomen katutanssiyhdistys. (2017). Viitattu 6.2.2017. Muodossa <https://www.facebook.com/itasuomenkatutanssiyhdistys/>